

***Jelentés a szájegészség helyzetéről az Egyesült Államokban –
Oral Health in America***

US Department of Health and Human Services, National Institutes of Health,
National Institute of Dental and Craniofacial Research, December 2021 (790 p.)

Kulcsszavak: népegészségügy, szájegészség, fogászati ellátás, Egyesült Államok

Forrás Internet-helye: <https://www.nidcr.nih.gov/oralhealthinamerica> ;
<https://www.nidcr.nih.gov/sites/default/files/2021-12/Oral-Health-in-America-Advances-and-Challenges.pdf> ;

Az előzmény: 2020 Surgeon General's Report Oral Health in America: Advances and Challenges, June 21, 2019 (48 p.):
https://www.nidcr.nih.gov/sites/default/files/2019-08/SurgeonGeneralsReport-2020_IADR_June%202019-508.pdf

Az Egyesült Államokban több mint 750.000 személy működik a fogászat területén: több mint 200.000 fogorvos, 221.560 dentálhigiénikus és 351.470 fogászati asszisztens. Tevékenységüket állami és privát praxisokban, szövetségi, szövetségi állami és kommunális egészségügyi szervezeteknél folytatják.

A fogászati képzés költségei: A képzés privát egyetemen 2017-ben 340.000 USD-be, állami egyetemen 240.000 USD-be kerül.

Fogászatra fordított kiadások: Az Egyesült Államokban 2018-ban 136 milliárd USD-t, az egészségügyi összkiadások 3,7%-át fordították fogászati ellátásokra. Ebből 55 milliárd USD-t a betegek viseltek, ami meghaladja az egészségügyi out-of-pocket kiadások egynevetét.

Fogászati praxisok: A privát fogászati praxisok aránya csökken, miközben az utóbbi húsz év során a közösségi és a vállalkozói tulajdonban levő praxisoké növekedik. A fogorvosok 51%-a magánpraxisban működik.

A szakképzett munkaerő hiánya: Jelenleg mintegy 60 millió amerikai él alulellátott vidéki területeken. Becslések szerint legalább 10.000 fogorvos hiányzik a rendszerből és még nem számoltunk a demográfiai tényezővel. A munkaerőhiány kiküszöbölése érdekében 2000. óta számos kezdeményezés született. Alaszkában az őslakosok által lakott falvak ellátása érdekében bevezették a *Dental Health Aide Therapist (DHAT)* végzettséget. A jogszabály megengedi, hogy ezek a fogászati terapeuták fogorvos felügyelete mellett praktizáljanak az alacsony jövedelemmel rendelkező, biztosítással nem rendelkező, alulellátott betegek ellátása érdekében.

A lakossági korcsoportok fogászati státusza: Hat közül egy fiatalkorú szenved kezeletlen fogszuvasodásban, ami 2002-höz viszonyítva 3%-os növekedést jelent. A szegénységben élő fiatalkorúak 23%-ának vannak szuvas fogai. A kezeletlen szuvasodás prevalenciája magasabb mint az asztmáé. A felnőttek körében egyre gyakoribbá válik a fogvesztés. A 65 és 74 év közöttiek 13%-a foghíjas (az 1960-as években még 50% volt). A fogimplantátumot viselő idős korúak aránya az elmúlt húsz év során négyszeresére növekedett. Az 50 és 64 év közöttiek 6%-a foghíjas, a szegénységben élők 17%-a az összes fogát elvesztette. Ebben a korcsoportban négy közül három személy jó harapással (több mint 20 foggal) rendelkezik; a szegények 47%-a, a gazdagok 83%-a.

A fogászati biztosítások helyzete: Az *Affordable Care Act* a gyermekek számára tartalmazza a fogászati kezeléseket, felnőttek számára nem. 2021-ben 23 szövetségi állam biztosított fogászati szolgáltatásokat a felnőttek számára a *Medicaid* keretében. A keresőképés korban levő felnőttek több mint egynegyede nem rendelkezik fogászati biztosítással. Húsz százalék válaszolta, hogy szüksége lenne fogászati kezelésre, de pénzügyi problémái miatt az elmúlt tizenkét hónap során nem tudott biztosítást kötni.

A fogorvosok és az amerikai opioid-botrány: Amerikában a pszichés betegek száma magasabb mint bármikor. A pszichés megbetegedések akut és krónikus formái a szájegészség elhanyagolásához vezetnek és fordítva, a pszichés megbetegedések ellen szedett gyógyszerek káros hatást gyakorolnak a szájszövetekre. Az Egyesült Államokban kábítószerfogyasztás miatt több millió ember szenved valamilyen pszichés megbetegedésben. 2019-ben csaknem 50.000 amerikai halt meg opioid-túladagolásban, többen, mint közúti balesetekben vagy löfegyveres bűncselekményekben.

Az opioid-botrányban a fogorvosok is nyakig benne voltak. 1998-ban a fogorvosok írták fel a legtöbb gyorsan ható opioidot – hat közül egy receptet fogfájás ellen írtak fel. 2012-ig 15 recept közül egyet opioidra írtak fel, majd számuk erőteljesen csökkent. Ma már annak valószínűsége, hogy opioidot írjanak fel, a sürgősségin ötször magasabb, mint fogászati praxisban. A fogorvosok levonták a tanulságokat és kidolgozták a fogászati kezeléseket guideline-jait.

Gazdasági vonatkozások: A kezeletlen szájbetegségek okozta gazdasági veszteségek 2015-ben 45,9 milliárd USD-t tettek ki. A rendszeres fogászati ellátáshoz való hozzáférés hiánya a kórházi sürgősségi osztályok rossz hatékonyságú és költséges túlterheltségéhez vezethet. 2014-ben a sürgősségi osztályokat 2,4 millió alkalommal keresték fel nem traumatikus fogbetegségekkel, ami több mint 1,6 milliárd USD-be került. E költségeket többnyire a *Medicaid* viselte. A sürgősségin végzett fogászati kezelés többnyire palliatív jellegű, a betegek 90%-a csak fájdalomcsillapítót vagy antibiotikumot kap, ill. fogorvoshoz irányítják őket. Ennek eredményeként a fogászati ellátások egy főre eső költségei az Egyesült Államokban 2002. óta 30%-kal növekedtek, így azok sokak számára elérhetetlenné váltak.